

Justis- og
beredskapsdepartementet

Tildelingsbrev 2022

Den høgere påtalemyndighet

7. januar 2022

Innhold

1.	Innledning	2
2.	Samfunnsoppdraget	3
3.	Utfordringer, muligheter og prioriteringer	3
4.	Mål, styringsparametre og oppdrag for 2022	4
4.1.	Mål og resultatforventninger for 2022	4
4.2.	Oppdrag	8
4.3.	Statistikk	9
5.	Styring og kontroll i Den høyere påtalemyndighet	10
5.1.	Internkontroll	10
5.2.	Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet.....	11
6.	Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen	11
7.	Styringsdialog og rapportering i 2022	12
7.1.	Styringsdialog 2022.....	12
7.2.	Rapportering 2022.....	12
8.	Budsjettrammen og fullmakter for 2022	13
8.1.	Budsjettrammen.....	13
8.2.	Delegering av fullmakter i henhold til Bevilgningsreglementet.....	13

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2021–2022) fra Justis- og beredskapsdepartementet, Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) fra Finansdepartementet og Innst. 6 S (2021–2022).

Tildelingsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets endelige budsjettvedtak 15. desember 2021 og presenterer de økonomiske rammene for virksomheten i 2022, jf. økonomireglementet § 7 og bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.5.

Justis- og beredskapsdepartementet har fastsatt følgende overordnede sektormål for justis- og beredskapssektoren:

- Rettssikkerhet
- Trygghet i samfunnet
- Godt og tilgjengelig lovverk
- Kontrollert og bærekraftig innvandring
- Lav kriminalitet
- Godt forvaltede polarområder

Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i ovennevnte mål og hovedutfordringene som er særlig relevante for Den høyere påtalemyndighet.

Den høyere påtalemyndighet skal særlig bidra til å nå følgende sektormål:

- lav kriminalitet
- rettssikkerhet
- godt og tilgjengelig lovverk

De virksomhetsmål, styringsparametere, resultatkrav og oppdrag som fremkommer i dette tildelingsbrevet vil være førende for departementets oppfølging av Den høyere påtalemyndighet i 2022.

Departementet understreker at tildelingsbrevet ikke er uttømmende for hvilke oppgaver Den høyere påtalemyndighet skal utføre. Utover de prioriteringer og krav som omtales i tildelingsbrevet, legger departementet til grunn at den løpende virksomheten videreføres innenfor de føringer som følger av hovedinstruksen for Den høyere påtalemyndighet samt øvrig gjeldende regelverk og instruks. Departementet gjør oppmerksom på at Den høyere påtalemyndighet har et selvstendig ansvar for å informere departementet om vesentlige risikoer eller avvik knyttet til Den høyere påtalemyndighets oppgaver og fremme forslag til mulige korrigerende tiltak, jf. pkt. 2.3.2 i bestemmelser om økonomistyring i staten.

2. Samfunnsoppdraget

Den høyere påtalemyndighet skal bidra til redusert kriminalitet ved målrettet og effektiv straffesaksbehandling, samtidig som kravene til høy kvalitet og rettssikkerhet ivaretas.

3. utfordringer, muligheter og prioriteringer

Den høyere påtalemyndighet har et særlig ansvar for å stille krav til og sørge for at kvaliteten i straffesaksbehandlingen holder høyt nivå. Riksadvokaten har det faglige ansvaret for straffesaksbehandlingen, og skal til enhver tid definere gjeldende normer og krav for straffesaksbehandlingen.

I de senere årene har det vært en betydelig styrking av Den høyere påtalemyndighet for å styrke fagledelsen av påtalemyndigheten i politiet. Gjennom styrket faglig styring av påtalemyndigheten i politiet har Den høyere påtalemyndighet bidratt til økt kvalitet og effektivitet i straffesaksbehandlingen i politiet. Fagledelsen av politiets straffesaksbehandling og straffesaksbehandlingen er statsadvokatenes kjerneoppgaver, og må utvikles videre. Arbeidet med å utvikle en aktiv fagledelse skal videreføres i 2022.

Departementet understreker viktigheten av at statsadvokatembetene i tråd med føringer i riksadvokatens rundskriv 3/2020 (fagledelsesrundskrivet) har dialog med politidistriktene når prioriteringer og mål for straffesaksbehandlingen i distriktet blir fastsatt. I henhold til rundskrivet skal det gjennomføres jevnlig møter med politimester for å drøfte forhold av betydning for straffesaksbehandlingen i distriktene.

Målrettet prioritering av vold- og seksuallovbrudd har ført til forbedringer. Økt bruk av IKT til gjennomføring av seksuelle overgrep gir kapasitetsutfordringer. Politiet må også følge opp andre former for alvorlig kriminalitet slik som organisert kriminalitet og økonomisk kriminalitet. Det er derfor viktig at Den høyere påtalemyndighet gjennom fagledelsen retter oppmerksomhet mot hvilke saker politiet etterforsker og bidrar aktivt med tilskjæring av straffesaker.

De fleste sakene om økonomisk kriminalitet, herunder saker om arbeidslivskriminalitet, behandles og aktoreres av politiet. Det er derfor viktig med god fagledelse på dette området. Innsatsen mot organisert kriminalitet skal fortsatt prioriteres høyt. Det forventes at riksadvokaten følger opp utviklingen på området, herunder de ulike politidistriktenes innsats.

Endringer i straffeprosessloven mv. (aktiv saksstyring mv.) er vedtatt av Stortinget, jf. Prop. 146 L (2020–2021) og Innst. 609 L (2020–2021). Det overordnede formålet med lovendringene er å oppnå en mer effektiv og rettssikker straffesaksbehandling.

Departementet tar sikte på at lovendringene skal tre i kraft 1. juli 2022. Lovvedtaket omfatter blant annet en del endringer i organiseringen av påtalemyndighetens arbeid. Departementet forutsetter at Den høyere påtalemyndigheten i nødvendig utstrekning vil bidra til å legge til rette for dette.

Det har de siste årene vært en betydelig reduksjon i antall straffesaker overført til mekling i konfliktråd. Det er samtidig stor variasjon og praksisulikhet mellom politidistriktene i bruk av reaksjonen. Departementet ber Politidirektoratet, Riksadvokatembetet og Sekretariatet for konfliktrådene om sammen arbeide for mer konsekvent bruk av mekling i straffesaker, og at flere parter i egnede saker får tilbud om mekling.

Departementet forutsetter at Den høyere påtalemyndighet også i 2022 bidrar i departementets arbeid med å legge rammer for den videre utviklingen av politiet, PST og påtalemyndigheten, jf. oppdrag 5 i tildelingsbrevet for 2021 til Den høyere påtalemyndighet.

Departementet forutsetter at Riksadvokatembetet yter relevante faglige bidrag til rettsutviklingen, inkludert rettspleien.

Meld. St. 14 (2020–2021) Perspektivmeldingen 2021 understreker at offentlige tjenester må effektiviseres og utvikles i takt med at samfunnet endrer seg. Petroleumsnæringen vil framover miste mye av betydningen som vekstmotor i norsk økonomi. Samtidig står vi overfor betydelig utgiftsøkning til pensjon og eldreomsorg. Handlingsrommet i statsbudsjettet vil derfor bli trangere. Teknologisk utvikling i høyt tempo gir samtidig nye muligheter for å jobbe smartere, forebygge kostnadsdrivende hendelser og effektivisere offentlige tjenester.

4. Mål, styringsparametre og oppdrag for 2022

4.1. Mål og resultatforventninger for 2022

Den høyere påtalemyndighet har følgende virksomhetsspesifikke mål:

- effektiv og rettssikker straffesaksbehandling
- fagledelse som bidrar til effektivitet og rettssikkerhet i politiets straffesaksbehandling
- godt og moderne lovverk

Departementet har i samarbeid med riksadvokaten fastsatt virksomhetsspesifikke mål og styringsparametere som gjelder for hele virksomheten. Riksadvokaten skal selv fastsette resultatkrav der det er nødvendig for å belyse grad av måloppnåelse.

I tertialrapporteringen skal Den høyere påtalemyndighet rapportere på avvik. Ved eventuelle resultatavvik skal virksomheten beskrive og vurdere årsak til avvik, samt eventuelle tiltak som skal iverksettes for å lukke avviket. Den høyere påtalemyndighet skal i sin rapportering til departementet, basert på kravene i tildelingsbrevet, omtale antatt effekt virksomhetens aktiviteter og resultater har hatt på målene. Dette skal særskilt vurderes i årsrapporten.

VIRKSOMHETSMÅL 1:	Straffesaksbehandlingen er effektiv og rettssikker
Rapportering:	Årsrapport
Beskrivelse: Effektiv og rettssikker straffesaksbehandling innebærer at Den høyere påtalemyndighet behandler den enkelte straffesak effektivt uten unødig saksbehandlingstid. Den høyere påtalemyndighet skal aktorere de rette sakene ved å fokusere på hvilke saker som statsadvokatene selv aktorere og hvilke saker politiadvokatene aktorere. Den høyere påtalemyndighet skal ha høy påtalemessig treffsikkerhet, og evne å sikre strafforfulgte og fornærmedes rettssikkerhetsgarantier.	

STYRINGSPARAMETER 1:	Den høyere påtalemyndighet behandler straffesakene effektivt
Rapportering:	Tertialvis og årsrapport
Eventuelt resultatkrav:	Den høyere påtalemyndighet fastsetter egne resultatkrav.
Beskrivelse: Den høyere påtalemyndighet skal fokusere på effektivitet i den enkelte straffesak.	

STYRINGSPARAMETER 2:	Den høyere påtalemyndighet aktorere de rette sakene
Rapportering:	Tertialvis og årsrapport
Eventuelt resultatkrav:	Den høyere påtalemyndighet fastsetter egne resultatkrav.

Beskrivelse:
Den høyere påtalemyndighet skal fokusere på hvilke saker som statsadvokatene selv aktorerer. Det er viktig at ressursene brukes riktig.

STYRINGSPARAMETER 3:	Den høyere påtalemyndighet har høy påtalemessig treffsikkerhet
Rapportering:	Tertialvis og årsrapport
Eventuelt resultatkrav:	Den høyere påtalemyndighet fastsetter egne resultatkrav.
Beskrivelse: Påtalevetdakt som treffes har høy kvalitet i den forstand at de i liten grad forkastes.	

STYRINGSPARAMETER 4:	Den høyere påtalemyndighet evner å sikre strafforfulgtes og fornærmedes rettssikkerhetsgarantier
Rapportering:	Tertialvis og årsrapport
Eventuelt resultatkrav:	Den høyere påtalemyndighet fastsetter egne resultatkrav.
Beskrivelse: Indikatoren fokuserer på statsadvokatenes ivaretagelse av rettssikkerhet i alle sidene av straffesaksbehandlingen, i tillegg til statsadvokatenes kompetansemessige forutsetninger for å ivareta dette.	

RAPPORTERINGSKRAV 1:	Riksadvokaten rapporterer om økonomisk kriminalitet og organisert kriminalitet
Rapportering:	Tertialvis og årsrapport
Beskrivelse:	

Riksadvokaten rapporterer om innsatsen og resultatet av arbeidet mot økonomisk kriminalitet, herunder om arbeidslivskriminalitet, og gir en overordnet vurdering av politiets innsats mot organisert kriminalitet og eventuelle tiltak.

VIRKSOMHETSMÅL 2:	Fagledelsen bidrar til effektivitet og rettssikkerhet i politiets straffesaksbehandling
Rapportering:	Årsrapport
Beskrivelse: Den høyere påtalemyndighets fagledelse skal bidra til effektivitet og rettssikkerhet i politiets straffesaksbehandling. Dette skal skje i dialog med Politidirektoratet og politidistriktene. Den høyere påtalemyndighet skal i 2022 videreføre arbeidet med å utvikle aktiv fagledelse. Riksadvokaten skal sørge for at statsadvokatene har tett dialog med politidistriktene om prioritering av saker basert på situasjonen i politidistriktet, og om utarbeidelse av tiltak for raskere avvikling av straffesaker samtidig som nødvendig kvalitet opprettholdes.	

STYRINGSPARAMETER 5:	Den høyere påtalemyndighets fagledelsesvirksomhet innrettes mot de områdene i politiets straffesaksbehandling som er viktigst å forbedre
Rapportering:	Tertialvis og årsrapport
Eventuelt resultatkrav:	Den høyere påtalemyndighet fastsetter egne resultatkrav.
Beskrivelse: Den høyere påtalemyndighets fagledelse skal være kunnskapsbasert og innrettet etter vesentlighet.	

VIRKSOMHETSMÅL 3:	Godt og moderne lovverk
Rapportering:	Årsrapport
Beskrivelse: Den høyere påtalemyndighet skal være en aktiv bidragsyter i regelverksutviklingen, og hvor strafferettspleien inngår som en vesentlig del av rettssystemet.	

STYRINGSPARAMETER 6:	Den høyere påtalemyndighet bringer prinsipielle spørsmål inn for Høyesterett for avklaring av om det kan være behov for lovendringer, og tar ved behov initiativ til lovendringer
Rapportering:	Årsrapport
Eventuelt resultatkrav:	Den høyere påtalemyndighet fastsetter egne resultatkrav.
Beskrivelse: Fokuserer på Den høyere påtalemyndighets aktive rolle i rettsutviklingen.	

4.2. Oppdrag

OPPDRA 1:	Samarbeid om felles statistikk i straffesakskjeden
Rapportering:	Tertialvis og årsrapport
<p>Beskrivelse: Departementet ber Domstoladministrasjonen, Politidirektoratet, Sekretariatet for konfliktrådene og Kriminalomsorgsdirektoratet om å videreføre arbeidet med en prognosemodell for straffesakskjeden. Departementet ber også om at Riksadvokatembetet deltar inn i dette arbeidet. Modellen skal kunne brukes til å analysere og forutse fremtidig kapasitetsbehov for de ulike aktørene i straffesakskjeden.</p> <p>For departementet er det viktig at modellen kan brukes i budsjettprosessen. Modellen skal også kunne benyttes til å fremskaffe sentrale indikatorer knyttet til blant annet tidsbruk i straffesakskjeden. Det skal utarbeides en plan for arbeidet med prognosemodell som skal inneholde en tentativ tidsplan bestående av sentrale milepæler og forventede gevinster av arbeidet. Frem til prognosemodellen er utarbeidet skal de omtalte virksomhetene fortsette å produsere felles statistikk for straffesakskjeden. Dette skal rapporteres til departementet i tertialrapportene og inneholde overordnet utviklingstrekk medfølgende analyse. Kriminalomsorgsdirektoratet leder og koordinerer arbeidet.</p> <p>Plan for arbeidet med prognoserapport skal leveres i 2. tertialrapport til Kriminalomsorgsdirektoratet. Statistikk for straffesakskjeden skal rapporteres tertialvis.</p>	

OPPDRAG 2:	Vurdering av straffesaksavviklingen i politiet
Rapportering:	Hvert tertial og sammen med årsrapporten
Beskrivelse: Politidirektoratet skal sammen med riksadvokaten levere en felles vurdering av straffesaksavviklingen i politiet. Årsrapporten vil være hovedrapporten, mens T1 og T2-rapportene begrenses til å omtale resultatavvik samt områder hvor det er behov for særskilt oppfølging.	

OPPDRAG 3:	Analyse av årsaker til økningen av registret seksuallovbrudd
Rapportering:	2. tertialrapport i felles rapport med Politidirektoratet.
Beskrivelse: Riksadvokaten og Politidirektoratet skal i tilknytning til felles rapporteringen av politiets straffesaksbehandling, analysere den markante økningen som har vært i registrerte seksuallovbrudd. Det bør særlig undersøkes i hvilken grad økningen skyldes en større evne til å avdekke denne typen saker og i hvilken grad det er faktisk økning. Det bør også undersøkes hvor stor del av økningen som er nettrelatert. Vurderingen skal gi et bedre kunnskapsgrunnlag for å vurdere egnede tiltak for å oppnå med en best mulig utnyttelse av politiets ressursbruk.	

4.3. Statistikk

STATISTIKK	Den høyere påtalemyndighet skal ved tertial- og årsrapporteringen legge ved statistikk
Rapportering:	Tertialvis og årsrapport
<ul style="list-style-type: none"> - Redegjørelse for antall aktorater og rettsdager - Redegjørelse for statsadvokatenes tidsbruk for å avgjøre spørsmål om tiltale, eller oversende saken til Riksadvokaten med innstilling vedrørende unge lovbrøyttere under 18 år - Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i påtale- og klagesaker 	

Den høyere påtalemyndighet skal i 2022 fortsette å utvikle og definere relevante nøkkeltall for virksomheten.

5. Styring og kontroll i Den høyere påtalemyndighet

5.1. Internkontroll

Virksomhetsleders internkontrollansvar er regulert i økonomireglementet § 14 og utdypet i hovedinstruksen til Den høyere påtalemyndighet. For å nå Den høyere påtalemyndighets mål i møte med fremtidige utfordringer, er tilfredsstillende internkontroll særlig viktig. God internkontroll kan sikre at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning.

De statlige regnskapsstandardene (SRS) gjøres obligatorisk for alle statlige virksomheter med en innføringsperiode på fem år fra 2022, jf. nærmere omtale i [rundskriv R-114](#) av 31. august 2021 fra Finansdepartementet. Den høyere påtalemyndighet skal fastsette tidspunktet for overgang til SRS i samråd med departementet.

Som nevnt i kapittel 3, må statlige virksomheter fremover forvente strammere budsjetter. Det vil medføre krevende prioriteringer også for justissektorens virksomheter. Langsiktig planlegging, systematisk kunnskapsarbeid og god balanse mellom drift og utvikling vil fremover bli enda viktigere. Den høyere påtalemyndighet skal arbeide kontinuerlig for å effektivisere oppgaveløsningen, med særlig fokus på digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester.

Vurdering av utfordringer og muligheter knyttet til samfunnsoppdraget

OPPDRAG 4

Riksadvokaten skal, i forkant av årsrapporteringen, gjøre en overordnet, strategisk vurdering av hovedutfordringer og mulighetsrom knyttet til samfunnsoppdraget i et femårs-perspektiv. Vurderingen bør ta utgangspunkt i generelle utviklingstrekk i samfunnet (sikkerhetspolitisk utvikling, klimaendringer, demografisk utvikling, teknologisk utvikling mv.) som kan påvirke virksomhetens måloppnåelse negativt eller positivt på lengre sikt. Vurderingen skal danne grunnlag for årsrapportens kapittel 5.

Rapportering:

Veiledning

Det kreves ikke at selve vurderingene skal sendes departementet, men resultatet av vurderingen skal utgjøre et grunnlag for kapittel fem i

	årsrapporten. Dette skal gi departementet viktig informasjon i den mer langsiktige sektorstyringen.
--	---

Beskrivelse:

Dette oppdraget er begrunnet i at JD ønsker å styrke arbeidet med den langsiktige utviklingen og styringen i justissektoren.

5.2. Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet

Merknader fra Riksrevisjonen og uttalelser fra Sivilombudet skal ha høy prioritet. Den høyere påtalemyndighet skal utvikle en konkret plan for oppfølging av eventuelle feil og mangler som er pekt på. Oppfølgingsplanen vil være tema i styringsdialogen og skal omtales i årsrapporten.

6. Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen

Konsulentbruk i staten

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal Den høyere påtalemyndighet arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Den høyere påtalemyndighet skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

Øke antallet lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg, der antallet lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. Den høyere påtalemyndighet skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

I årsrapporten for 2022 skal Den høyere påtalemyndighet rapportere følgende:

Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

7. Styringsdialog og rapportering i 2022

7.1. Styringsdialog 2022

Oversikt over etatsstyringsmøter i 2022:

Beskrivelse	Dato
Etatsstyringsmøte årsrapport 2021	7. april kl. 11.00 – 13.00
Etatsstyringsmøte 1. tertialrapport	15. juni kl. 11.00 – 13.00
Etatsstyringsmøte 2. tertialrapport	20. oktober kl. 11.00 – 13.00

7.2. Rapportering 2022

Styringsdialogen mellom riksadvokaten og JD er innrettet etter risiko- og vesentlighet. Risikoperspektivet skal også integreres i virksomhetens rapportering.

Den høyere påtalemyndighets årsrapport for 2022 utgjør en del av grunnlaget for Justis- og beredskapsdepartementets rapportering til Stortinget om oppnådde resultater for budsjettåret 2022.

Årsrapporten skal oversendes departementet innen 15. mars 2023 og skal følge kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.6.1. Det vises for øvrig til DFØs veileder for årsrapportering på DFØs nettsider [Årsrapport - DFØ \(dfo.no\)](https://dfo.no)

Oversikt over rapporteringspunkter:

Rapportering	Tidspunkt/frist
Frist rapportering til statsregnskapet	31. januar
Forslag til budsjettendringer og større omprioriteringer 1. halvår 2022 (revidert nasjonalbudsjett)	15. februar*
Årsrapport for 2021 med årsregnskap	15. mars
Innspill til rammefordelingsforslaget for 2023	April/mai**
Forslag til budsjetteringer og større omprioriteringer i 2. halvår 2022 (nysaldering)	15. september*
Rapportering 2. tertial 2022	30. september
Innspill fra virksomhetene – satsingsforslag og budsjettiltak 2024	Ultimo oktober**

*Tar forbehold om endringer.

** Dato sendes ut i egen bestilling.

8. Budsjettrammen og fullmakter for 2022

8.1. Budsjettrammen

På bakgrunn av Stortingets budsjettvedtak 15. desember 2021 stilles følgende midler til disposisjon for Den høyere påtalemyndighet i 2022:

Kap. 445		(i 1 000 kroner)
Post 01	Driftsutgifter	312 974
Sum		312 974

Følgende endringer er innarbeidet i budsjettrammen til Den høyere påtalemyndighet for 2022:

- Bevilgningen er redusert med 0,44 mill. kroner, reduksjon av reiseutgifter.
- Bevilgningen er økt med 2,2 mill. kroner til arbeidet med Nav-sakene.
- Bevilgningen er økt med 8,8 mill. kroner som følge av ny premiemodell for pensjon.

8.2. Delegering av fullmakter i henhold til Bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet inneholder en del fullmakter for Kongen til å gjøre unntak fra eller utfylle bevilgningsreglementets bestemmelser. I rundskriv R-110 gir Finansdepartementet departementene fullmakter til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. I tillegg blir det redegjort for fullmakter som ikke delegeres til departementene, men som åpner for at departementene kan søke om samtykke fra Finansdepartementet i enkeltsaker.

Delegert myndighet skal alltid utøves i samsvar med gjeldende lover og regler, gitte retningslinjer og intensjoner for hvorledes fullmaktene skal brukes.

Det vises til veilederen i statlig budsjettarbeid der bl.a. bruk av unntaksbestemmelser i bevilgningsreglementet (budsjettfullmakter) er omtalt.

Paragrafene i parentes i punktene under refererer til paragrafene i bevilgningsreglementet.

Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (§ 3, 4. ledd, 2. setning)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet er at alle utgifter og inntekter føres brutto i budsjett og bevilgningsregnskap. Det er imidlertid gitt et unntak som tillater nettoføring i forbindelse med utskifting av utstyr. Med dette gis Den høyere påtalemyndighet fullmakt til nettoføring ved utskifting av utstyr på følgende vilkår:

- a) Inntekter fra salg av brukt utstyr kan nettoføres på post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- b) Salgsinntektene må skrive seg fra utskiftinger som er ledd i en rutinemessig fornyelse av utstyr. I praksis vil dette gjelde inntekter fra salg av utstyr som er av en slik art at det ved anskaffelsen skal dekkes under post 01 Driftsutgifter. Inntekter fra salg av utstyr som etter sin art skal dekkes under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, må bruttoføres på vanlig måte.
- c) Salgsinntektene skal bokføres som en inntekt i kontoklasse 3 i standard kontoplan (jf. Finansdepartementets [rundskriv R-102](#)) og rapporteres til bevilgningsregnskapet på post 01 Driftsutgifter eller post 21 Spesielle driftsutgifter (jf. Finansdepartementets [rundskriv R-101](#)). Føringeren må gjøres slik at det er mulig å kontrollere at grensen på fem prosent ikke overskrides.

Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret (§6, 2. ledd)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet er at staten bare kan pådras forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Med dette gis imidlertid Den høyere påtalemyndighet fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår, og med de begrensninger som følger i teksten under:

- a) Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av statlige virksomheter. Hvilke typer anskaffelser det her dreier seg om, vil kunne variere etter virksomhetens oppgaver, men alminnelige eksempler vil være leie av lokaler og kontorutstyr, samt kjøp av renholds- og vaktmestertjenester.
- b) Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
- c) For alle avtaler utover budsjettåret, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

Det vises for øvrig til bevilgningsreglementet § 10 første ledd der det bl.a. kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater, samt til tilsvarende krav i økonomireglementet § 4. På dette området innebærer disse bestemmelsene både et krav til å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utformingen av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Det understrekes at bestemmelsene bare gjelder adgangen til å pådra forpliktelser utover budsjettåret.

Særskilt om bygge- og leiekontrakter

I Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt i kongelig resolusjon den 13. januar 2017, gis det en samlet oversikt over ansvarsforhold, fullmakter og kravene til saksbehandling ved lokalanskaffelser.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter (§ 11, 4. ledd, nr. 1.

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning er at det ikke er adgang til å overskride utgiftsbevilgninger. Bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd nr. 1 inneholder imidlertid et unntak ved at Kongen kan gi bestemmelser om overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter.

Den høyere påtalemyndighet gis fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter på følgende vilkår:

- a) Postene 01 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter kan overskrides med inntil 2 prosent av bevilgningen mot tilsvarende merinntekter. De aktuelle utgifts- og inntektspostene må høre under utgifts- og inntektskapitler som gjelder samme virksomhet.
- b) Merinntekt og merutgift må beregnes i forhold til den samlede bevilgningen på hver av postene. Overskridelsen må minimum dekkes av merinntekter som rapporteres til bevilgningsregnskapet i samme budsjettår.
- c) Merinntekten må være et resultat av økt aktivitet i forhold til budsjettforutsetningene for vedkommende år.
- d) Den inntektsbringende aktiviteten må ligge innenfor det som er [virksomhetens] mål, oppgaver og rammevilkår.
- e) Den inntektsfinansierte aktiviteten må ikke binde opp et høyere aktivitetsnivå enn det som dekkes av utgiftsbevilgningen dersom merinntektene faller bort.

Departementene kan for det enkelte budsjettår søke Finansdepartementet om spesielle fullmakter for enkelte driftsbevilgninger under postene 01 og 21 til å overskride utover 2 prosent av bevilgningen under de aktuelle postene mot tilsvarende merinntekt. Eventuell anmodning om dette fra Den høyere påtalemyndighet rettes til Justis- og beredskapsdepartementet.

Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel (§ 11, 4. ledd, nr. 2)

Det følger av hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning at det ikke er adgang til å omdisponere et bevilget utgiftsbeløp fra en post til en annen.

Bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd nr. 2 inneholder imidlertid et unntak ved at Kongen kan gi bestemmelser om overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel.

Den høyere påtalemyndighet gis fullmakt til å omdisponere fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger på følgende vilkår:

- a) Det kan omdisponeres inntil 5 prosent av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, under samme kapittel.
- b) Omdisponeringen må ikke føre til økte utgifter ved at den binder opp framtidige drifts- og investeringsutgifter.

Beløp som er omdisponert fra post 01 Driftsutgifter kan tas med ved beregningen av overførbart beløp under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår (§ 11, 4. ledd, nr. 3)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning er at det ikke er adgang til å overskride en utgiftsbevilgning. Etter bevilgningsreglementets § 11 fjerde ledd nr. 3 gis det adgang til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 pst. mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjetterminer. Som en prøveordning har Stortinget for perioden 2021–2022 utvidet innsparingsperioden til fem år. Finansdepartementet har fastsatt nærmere retningslinjer og forutsetninger for adgangen til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål. Det vises til rundskriv R-110 punkt 2.6. Den høyere påtalemyndighet må i hvert enkelt tilfelle sende søknad til JD om slikt samtykke før bevilgningen kan overskrides.

Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste (§ 5)

Det er som regel ikke adgang til å overskride et tildelt beløp eller til å overføre det til en annen budsjettermin eller til en annen budsjettpost i samme termin.

Det er imidlertid gitt et unntak ved at inntil 5 pst. av ubrukt driftsbevilgningen under post 01 og post 21 kan overføres til neste budsjettår.

Søknad om slik overføring skal godkjennes av Finansdepartementet. Den høyere påtalemyndighet sender søknad til JD i forbindelse med regnskapsrapporten per 31. desember. Eventuelt overført beløp kan ikke disponeres av Den høyere påtalemyndighet før departementet gir beskjed om det gjennom tillegg til tildelingsbrev.